

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

Creative Leadership of School Administrators in The Taling Chan District Office under
Department of Education Bangkok Metropolitan Administration

กรรวิ น่วมในชาติ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: s66561802030@ssru.ac.th

ธดา สิทธิธาดา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน จากประชากร 270 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 159 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการสร้างแรงจูงใจ ตามลำดับ ด้านความสามารถในการปรับตัวและด้านวิสัยทัศน์ ก็อยู่ในระดับสูง แม้ว่าค่าเฉลี่ยด้านวิสัยทัศน์จะต่ำสุด แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยผู้บริหารเน้นด้านความสามารถในการปรับตัวและด้านการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสร้างแรงจูงใจและด้านวิสัยทัศน์ก็ได้รับคะแนนสูงเช่นกัน การเปรียบเทียบผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา เช่น เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างทางสถิติในทุกด้านที่ศึกษา โดยค่า p-value สูงกว่า 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้มีผลต่อการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาผู้นำในสถานศึกษาไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล แต่เน้นที่ทักษะและการกระตุ้น ในการทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, เชิงสร้างสรรค์, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) investigate the level of creative leadership in school administration under the Taling Chan District Office, Bangkok Metropolitan Administration; and 2) compare creative leadership in school administration classified by gender, age, and work experience. The sample group comprised 159 teachers working in schools under the Taling Chan District Office, selected from a population of 270 individuals. Data were collected using questionnaires and analyzed through the calculation of percentages, means, standard deviations, t-tests, and one-way analysis of variance (One Way ANOVA). The research findings revealed that, overall, administrators exhibited a high level of creative leadership across all dimensions. Specifically, the highest mean scores were observed in creativity, teamwork and motivation respectively. Adaptability and vision were also at a high level, although vision had the lowest mean score among the dimensions, it still remained high. Administrators emphasized adaptability and effective teamwork, while motivation and vision also received high ratings. The comparison of creative leadership in school administration based on factors such as gender, age, and work experience showed no statistically significant differences across all studied dimensions. The p-values were higher than 0.05, indicating that these factors did not significantly influence the creative leadership in school administration. This study suggests that the development of leadership in educational institutions does not depend on personal factors but rather emphasizes skills and the encouragement of collaborative work to achieve established goals.

Keywords: Creative Leadership, School Administration, Educational Management

บทนำ

ในยุคที่ประเทศไทยมุ่งพัฒนาไปสู่ “Thailand 4.0” ระบบการศึกษาจำเป็นต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในด้านโอกาส คุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ และเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นลักษณะสำคัญของผู้บริหารยุคใหม่ ที่ต้องมีความรู้รอบด้าน มีวิสัยทัศน์ ยืดหยุ่น เปิดกว้างทางความคิด และสามารถปรับตัวได้ดีต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (พัชรา วาณิชชิล, 2560; ประเวศ วะสี, 2540) ผู้นำลักษณะนี้ยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมการเรียนรู้ในองค์กร และผลักดันให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมรับมือกับปัญหาและนำพาองค์กรให้เติบโต (นฤมล จิตรเอื้อ, 2560) โดยเฉพาะในโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงและนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการศึกษา (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544; สมศักดิ์ กิจธนาวัฒน์, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมและพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีแนวนโยบายที่ชัดเจนในการยกระดับประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารให้สามารถตอบสนองต่อบริบททางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (กนกรัตน์ ภูระหงษ์, 2549) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และเพื่อสนับสนุนความเข้าใจในประเด็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเนื้อหาที่ศึกษาประกอบด้วยนโยบายด้านการศึกษา แนวคิดด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

- 1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549)

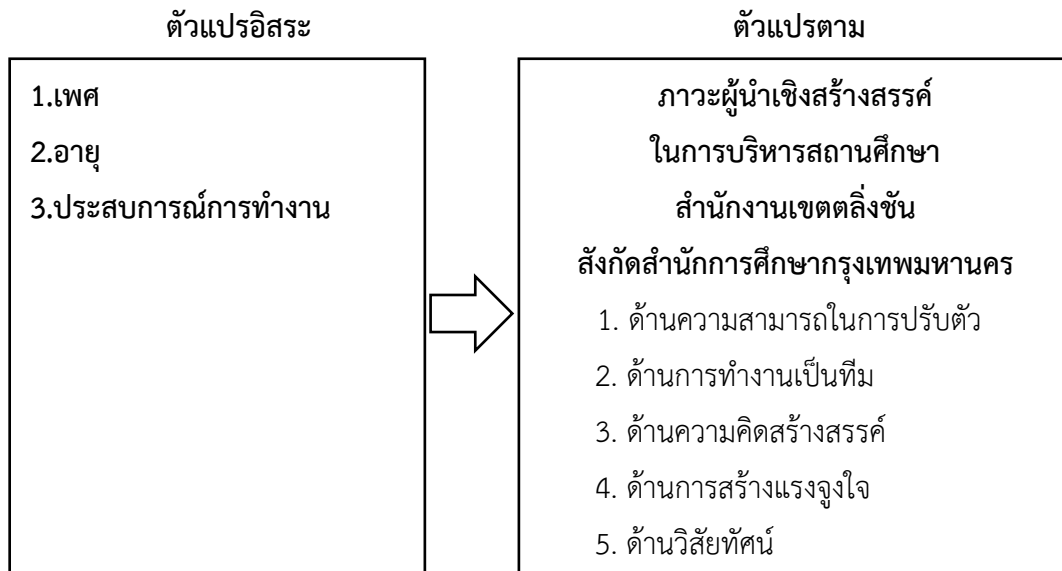

- 2) ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
อำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มณฑล ศิริวงษ์ (2559)
 - 3) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ทวีภรณ์ วรชิน (2559)
 - 4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 บงกช วิจบ (2560, หน้า 84)
 - 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จุฑามาส
ขุนหวาน (2562, หน้า 111)
 - 6) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปัตตานี เขต 2 อิบตีซาม เจะหะ (2564, หน้า 184)
 - 7) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร จินตนา ตีดวงพันธ (2565, หน้า 184)
 - 8) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น ไกรสิทธิ์ ดิบุรณย์ สนธยา สมลิกุล (2566, หน้า 48)
 - 9) กลยุทธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการส่งเสริมความคิด
สร้างสรรค์ของครูในมณฑลกวางสีประเทศจีน ชิงหลิง จาง (Qingling Zhang, 2016, หน้า 5)
 - 10) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาผลการศึกษา
Moses Njenga สเติร์นเบิร์ก (Sternberg, 2006, หน้า 57 อ้างถึงใน ธนาภรณ์ นิลพันธันท์, 2562, หน้า 64)
- ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ใน
การศึกษาและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยโดยการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานโรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานโรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชันสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, หน้า 608 - 610 อ้างถึงใน เศรษฐชัย วิสาโท, 2556, หน้า 6) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 50 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการปรับตัว 2) ด้านการทำงานเป็นทีม 3) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการสร้างแรงจูงใจ 5) ด้านวิสัยทัศน์ โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการค่าที (t-test) ใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 159 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศหญิงมีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 49.69 และเพศชายมีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.31 ในด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 รองลงมาคือช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 27.04 และ 41-50 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 26.42 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย และสำหรับประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.16 รองลงมาคือ 5-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89 และ 16-20 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 เท่ากันกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.38 ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.95

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย 4.65) และการทำงานเป็นทีม (ค่าเฉลี่ย 4.64) ด้านความสามารถในการปรับตัว (ค่าเฉลี่ย 4.62) และวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.61) แม้ว่าค่าเฉลี่ยด้านวิสัยทัศน์จะต่ำสุด แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับการปรับตัวและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

3.1 จากผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ในภาพรวม พบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3.2 จากผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3.3 จากผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สรุป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตตลิ่งชัน โดยใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยสองตอน: ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงจูงใจ และวิสัยทัศน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 159 คน พบว่า ผู้ตอบมีสัดส่วนเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศหญิงมีจำนวน 79 คน (49.69%) และเพศชายมีจำนวน 80 คน (50.31%) ด้านอายุ ผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี (28.30%) รองลงมาคือช่วงอายุ 21-30 ปี (27.04%) และ 41-50 ปี (26.42%) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบมีประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย โดยกลุ่มที่มี

ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวนมากที่สุด (25.16%) รองลงมาคือ 5-10 ปี (21.89%) และ 16-20 ปี (19.50%) ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 19 คน (11.95%)

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย 4.65) และการทำงานเป็นทีม (ค่าเฉลี่ย 4.64) ด้านความสามารถในการปรับตัว (ค่าเฉลี่ย 4.62) และวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.61) แม้ว่าค่าเฉลี่ยด้านวิสัยทัศน์จะต่ำสุด แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับการปรับตัวและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีพร วรชิน (2559) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ด้าน คือ 1) ผู้นำที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำการเรียนรู้แบบทีมผู้นำของผู้นำ ผู้นำมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้า และผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้แก่ กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้วยคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมพัฒนาตามคู่มือ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมพัฒนาตามคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.1 และคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างในทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้มีผลต่อการแสดงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ สนธยา สมลิกุล (2566, หน้า 48)

ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรปรับปรุงเครื่องมือวิจัย เช่น แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงกับความต้องการของการวิจัยและหลีกเลี่ยงความคลาดเคลื่อนในการตอบคำถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีขนาดใหญ่และหลากหลายมากขึ้น เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการศึกษาผลลัพธ์และสามารถนำไปใช้ในกลุ่มประชากรที่หลากหลายได้มากขึ้น .
3. ควรหาพันธมิตรในการทำวิจัยจากภายนอก เช่น หน่วยงานรัฐบาล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มแหล่งข้อมูลและมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น
4. ควรศึกษาการใช้เครื่องมือใหม่ๆ ที่สามารถเก็บข้อมูลได้ดีกว่าและแม่นยำยิ่งขึ้น เช่น การใช้เซ็นเซอร์หรือเทคโนโลยีบิ๊กดาต้า (Big Data)
5. ควรมีการติดตามผลระยะยาวจากการวิจัย เพื่อตรวจสอบว่าแนวทางหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนั้น ยังคงมีความสัมพันธ์หรือเกิดผลกระทบที่ต่อเนื่องในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ภูระหงษ์. (2549). ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิตของผู้บริหารและพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จินตนา ดีดวงพันธ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร. ศึกษานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทาลัยราชภัฏสกลนคร
- พัชรา วาณิชวสิน. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำ: จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- ทวีภรณ์ วรชิน. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. (ปริญญาโทปริญญาตรีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นฤมล จิตรเอื้อ เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน และณลินณัฐ ดีสวัสดิ์. (2560). บทบาทภาวะผู้นำในการพัฒนาองค์การสู่องค์การแห่งการเรียนรู้. Veridian E-Journal Silpakorn University, 10(2), 1738-1754.
- บงกช วิจบ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเวศ วะสี. (2540). การพัฒนาพลังสร้างสรรค์องค์กร. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

- มณฑา ศิริวงษ์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภอ
องครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ธนัชชการพิมพ์.
- สนธยา สมลิกุล. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ กิจธวัช. (2545). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้ประกอบ
ธุรกิจขนาดย่อมโดยใช้หลักการจัดกิจกรรมตามแนวมุขยนิยมนและการเพิ่มพลังศักยภาพตนเอง
ของแอนโทนีร็อบบินส์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- อิตีซาม เจะหะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ยะลา.
- Stoll, L. and Temperley, J. **Creative Leadership: a Challenge of Our Times**. Retrieve from
<https://www.researchgate.net/publication>
- Zhang, Q. (2016). **Creative leadership strategies for primary school principals to promote
teachers' creativity in Guangxi, China**. (Doctoral dissertation). Chulalongkorn
University.